

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 9. De annatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

§. IX.

De Annatis.

I. **A**nnatæ (pensionis) seu Annatarum vocabulum non uno modo sumitur. Late acceptum significat illam seu pecuniæ, seu pensionis quantitatem, quæ pro quocunq̃ beneficio consistoriali iuxta taxam Romanæ Curie soluitur. Secundò est medietas fructuum primi anni, quæ pro aliis beneficiis minoribus, non consistorialibus exigitur. Propriè est reditus primi anni soluendus Curie Romanæ pro expeditione cuiuscunq̃ beneficij consistorialis in Camerâ non taxati. *Laerr. Cherub. initio Bullarii. Azor Par. 11. l. 7 c. 12. Eckius in Enchir. c. 25.*

II. Omnium primò constitutam esse à Bonifacio IX. An. Chr. millesimo trecentesimo nonagesimo sexto *Platina* scribit. alii auctorem faciunt Ioann. XXII. qui An. 1316. electus est. *Cherubin. Par. 1. Bullarii pa. 142.* annatarum solutionem antiquissimâ vocat, & approbatam in Conc. Vienn. quod celebratum Anno Chr. 1311. sub Clem. V. & Constantiensi, quod Anno Christi 1414. in schismate trium Pontificum cœpit. Si Annatas primò constituit Bonifacius IX. vel Ioannes XXII. quomodo approbata sunt in Conc. Vienn. quod multum antecessit, & quo modo antiquissimâ vocari possunt? *Polydorus Virgil.* quem in Chronico suo *Genebrardus* sequitur, l. 8. De Invent. rer. c. 2. Annatarum usum ait antiquiorem esse, quàm recentiores quidam scriptores existiment. Mallem ipsam, & veram originem indicasset. Illud benè animadvertit, à Bonifacio IX. &

Ioanne XXII. denudò exactas esse, cum prædem intermissæ fuissent.

III. Annatarum exactiorem multi impugnarunt. Præter hæreticos, quibus nihil iucundius & facilius, quàm Romanorum Pontificum acta criminari, *Cosmus auctor Glossæ in Pragmat. Sanctione, & Guarenus l. 6. de sacris Ecclesia ministris scribit* repugnare iuri divino, & ecclesiastico. Iuri divino quidem, quia Christus *Matth. 10.* præcepit suis, ut quæ gratis accepissent gratis darent. At per Annatas contrarium fit, quia pro Abbatia, vel episcopatu exiguntur. Hinc *Guarenus* concludit, conventionem inter *Leonem X. & Franciscum I. Gallia Regem*, quoad hoc turpem, & inhonestam videri, ideoquè pro non scriptâ habendam. Iuri ecclesiastico quoque contrariari patet *ex causa 1. Q. 1.* ubi multi *Canon*es vetant *Simoniam*, & prima Rubrica habet. *Emerere spiritualia grave peccatum esse, multorum auctoritate probatur.* His accumulatur alias rationes, quæ etiam in Concilio Basileensi propositæ sunt. *Prima est.* Omnes Christianos abstinere decet etiam è specie mali. ergò multo magis Romanum Pontificem, & illius Curiales. *Secundò*, per Annatas factum est, ut indigni ad summum Ecclesiæ honorem, & Prælaturas ascenderent, præteritis dignis, eò quòd propter inopiam tantam pecuniæ summam non possent exhibere. *Tertio*, occasionem inde sumunt Prælati, ut clericis sibi subiectis novas contributiones indicant, ut suam ipsi pensionem compleant. *Quartò*, per eiusmodi praxes pecuniæ ex Regno, & provinciis propriis Romam deferuntur, quod non tantum grave, & noxium, sed insupportabile aliquando. Quid enim, si intra unius, vel duorum annorum

horum spatium bis, aut ter novus episcopus eligendus sit, an totius unius anni redditus 30. aut 40. millium pensio Romam mittenda? Propter eiusmodi incommoda Ioannes Andr. in c. *Inter cetera de off. Ordin.* consilium dedit, idq; in Concilio Vienn. oblatum episcopis est, ut summus Pontifex loco annatarum vicesimam partem omnium proventuum ecclesiasticorum pro sua, & suorum sustentatione sumeret. Non acceptarunt Prælati illud timentes ne futuri Pontifices & vicesimam partem reddituum, & Annatas simul exigèrent. *Card. Tuschus Conclus. 378.*

IV. Extat Concilii Basileensis, non approbatum à summo Pontifice, *decretum sess. 21.* his verbis. Sacrosancta Synodus statuit ut de cætero nihil penitus ante, vel post exigatur, ratione literarum, Bullæ, Sigilli, annatarum, communium, & minorum servitiorum, primorum fructuum, deportatum, aut sub quocunq; alio titulo, colore, vel nomine, prætextu cuiuscunq; consuetudinis privilegij, vel statuti, aut aliâ quavis causâ vel occasione, directè vel indirectè, solum scriptoribus, abbreviatoribus, & registratoribus literarum, seu minutarum pro ipsorum labore competente salario persolvendo. Ita Concilium Basileense contra Pontificiam Curiam, ut mirum non sit, approbationem deesse.

V. Non obstante Pontificis dissensu, & contradictione Curialium, *Carolus VII. Gallia Rex* in Bituricensi conventu præallegatum Basileensis Concilij Decretum sanctione Pragmaticâ approbavit, vetuitq; ne quisquam ante vel post impetrationem, & confirmationem Romanæ Curia pendatur præter iustum stipendium illis, qui literis, aut Bullis expediendis oc-

cupantur. *Gualter. in Chronol. pag. 617. Genebr. in Engenio 17. Hinc Greg. Tholos. l. 33. Syntagm. c. 13. n. 42.* In Gallia, inquit, meritò videntur sublatae Constitutiones Curia, aut Cancellaria Romanæ, quæ Bursales vocantur: & Annatae, seu taxationes beneficiorum, quas Galli non solvunt, nec tenentur in impetratione beneficiorum exprimere verum beneficij valorem; etsi de his quædam compositiones solvantur.

VI. Pro Germaniâ inter *Nicolaum V. Pontificem, & Fridericum III. Imperatorem* ita conventum est, ut de Ecclesiis cathedralibus omnibus, & monasteriis viro- rum duntaxat vacantibus, & vacaturis solvantur pro fructibus primi anni à die vacationis summæ pecuniarum in libris Camera Apostolicæ taxatæ, quæ communia servitia nuncupantur, & si quæ excessivè taxatæ sint, retaxentur. *Et infra.* si infra annum bis, aut pluries vacaverint, semel tantum solvantur, nec debitum eiusmodi in successorem, ecclesiam, vel monasterium transeat. De cæteris verò dignitatibus, personatibus, officiis, ac beneficiis sæcularibus, vel regularibus quibuscunq; quæ auctoritate Sedis Apostolicæ conferuntur, solvantur Annatae, seu medij fructus iuxta taxam solitam à tempore possessionis infra annum. Sed de beneficiis, quæ valorem 24. florenorum auri de Camera non excedunt, nihil solvantur, curatq; hæc observantia deinceps, nisi eam similiter in futuro Concilio de ipsius nationis consensu contingat immutari. *V. Concordata apud Cambricum in sum. iur. Canonici.*

VII. Soli Angli, ut *Polyd. Vergilius refert l. 8. De rer. inventorib. c. 2.* præ aliis nationibus;

bus, Annatarum onus recusarunt subire in minoribus Sacerdotijs: ex quibus aliis in regnis, & provinciis dimidiam unius anni proventuum partem capere Pontifex solebat. Quantum inde annuè colligatur, difficile, & incredibile dictu est. In solâ Galliâ confecisse Annatas olim sexcenta nonaginta septem millia septingentos, & quinquaginta francos, sine Præiaturis, quæ non taxabantur, cum earum summa nihilo minor esset, fide digni Auctores tradiderunt. *V. Archæantologiam Gotofredi p. 51. & Taxam Episcopatum Gallia in Tom. 10. Tractatum Iuris.*

VIII. Errant verò plurimum, qui vel iniustitiæ reum faciunt Pontificem, vel cum Panormitano Simonie accusant, quia pro collatione; aut confirmatione dignitatum & beneficiorum ecclesiasticorum certam pensionem exigit. Neque enim pro eo, quod spirituale est, vel à Papa, vel Curialibus Romanis quicquam petitur, sed quia seminanti spiritualia metere licet temporalia, pro sustentandâ familiâ, labore servientium, aliisque oneribus ferendis partem aliquam de beneficiorum fructibus decerpit Pontifex, & reservat sibi eodem iure, quo posset alteri reservare, & applicare: ut qui bonorû ecclesiasticorum generalis administrator est, at hoc ipsum, clamant malevoli, speciem mali habet, & incommodis n. 3. commemoratis obnoxium est. R. apud peritos, & oculo simplici præditos nullius mali species apparet. Aliter si mali vel imperiti sentiunt, docendi, vel contemnendi sunt. Si cubi abusus invaluit, danda opera, ut corrigatur. *V. Azor. tit. l. 6. cap. 12. ubi circa finem monet, frustra Simoniam à quibusdam metui, quia illi nullus in summo Ma-*

gistratu locus est.

IX. Superest explicare, quo iure Annatarum pensio Summo Pontifici debeatur? *Ferdinandus Corduba in Tract. singul. de annatis* demonstrare nititur, iure divino deberi, aut saltem ex iure divino scripto originem trahere. quoniam in Veteri lege iussu Dei decima fructuum pars Levitis, & Sacerdotibus soluebatur, qui deinde ex illis decimis decimam summo Pontifici dabant, quæ decima decimarum vocata est, *Numer. c. 10. Eckius quoque in Enchir. suo tit. de annatis* fatetur, illas solui iuxta Veteris legis institutum. Rem propius inveniendi facilis apparet solutione similium quæstionum. Cur enim redditus annui, distributiones, portiones, decimæ & similia debentur clericis, & Ecclesiæ ministris? Si rem spectes, iure naturali, quia dignus est operarius mercede suâ, & qui altari servit, de altari vivit. *1. Cor. 9. v. 13.* Si verò definitam quantitatem, ea non nisi humano iure, & arbitrio constituta est. Annata pensio igitur summo Sacerdoti debetur pro curâ & sollicitudine, quam habet omnium ecclesiarum: determinationem humana prudentia facit, cui non mirum si mixta cupiditas exorbitet. Quemadmodum ergo in assignandis beneficiorum proventibus nemo mathematicam, seu arithmeticam proportionem desiderat, sed morali contentus est, ita in taxa annatarum sibi faciendum unusquisque persuadeat. *V. Eck. Enchir. c. 25. Azor tit. l. 7. c. 12. Grets. in Exam. Myste-*

ris Plessæani pag. 71.